

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer:

Medewerker	:	Jos Westenenk
Team	:	Maatschappelijke Ontwikkelingen
Datum	:	26 mei 2023
Portefeuillehouder	:	wethouder H. Olthof

<p>BIJLAGEN:</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> Plan van aanpak actualisatie subsidiebeleid</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> Overzicht stand van zaken beleid op verschillende deelterreinen</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> team Bedrijfsvoering</p> <p style="padding-left: 20px;"><input checked="" type="checkbox"/> financieel</p> <p style="padding-left: 20px;"><input checked="" type="checkbox"/> juridisch</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> team Communicatie en Ondersteuning</p>
<p><input type="checkbox"/> Actief openbaar</p> <p><input type="checkbox"/> Niet actief openbaar</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Actualiseren subsidiebeleid</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders;

1. De gemeenteraad voor te stellen om:

- In te stemmen met het plan van aanpak waarbij de doelstelling is om het geactualiseerde subsidiebeleid op 1 januari 2025 in werking te laten treden;
- De algemene uitgangspunten voor de actualisatie van het subsidiebeleid als vertrekpunt vast te stellen;
- De taakstellende structurele bezuiniging op de subsidies voor de secundaire voorzieningen van €9.000 vanaf 2024, terug te draaien en de financiële consequenties hiervan verwerken in de kadernota 2024-2027.

SAMENVATTING

Het college van burgemeester en wethouders wil het subsidiebeleid voor zogenoemde primaire en secundaire voorzieningen actualiseren en heeft hiervoor een plan van aanpak en een aantal algemene uitgangspunten opgesteld dat ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. Het huidige subsidiebeleid is ruim tien jaar oud. Centraal uitgangspunt voor de actualisatie van het subsidiebeleid is dat subsidies meer dan nu het geval is worden verbonden aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen. De actualisatie betekent geen bezuinigingsopdracht, voorgesteld wordt om de eerder aangekondigde heroverwegingsmaatregel ter hoogte van jaarlijks 9.000 euro te schrappen. Verschuivingen binnen het totaalbudget zijn wel mogelijk. De Adviesraad Samenleving wordt actief betrokken bij de actualisatie van het subsidiebeleid. Verenigingen en stichtingen in Olst-Wijhe worden in een vroeg stadium geïnformeerd en krijgen de gelegenheid te reageren de actualisatie in het subsidiebeleid. Doelstelling is dat het geactualiseerde subsidiebeleid op 1 januari 2025 in werking treedt.

INLEIDING

Subsidie: middel om doelstelling te realiseren

De gemeente heeft op verschillende beleidsterreinen doelstellingen. Eén van de instrumenten om die doelstellingen te bereiken, is het verlenen van subsidies. Een gemeente heeft veel beleidsvrijheid ten aanzien van subsidies. Wel gelden er op landelijk niveau een aantal spelregels over procedureafspraken die vastgelegd zijn in de Algemene Wet Bestuursrecht. Op gemeentelijk niveau zijn de spelregels vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening (ASV) en de Beleidsregels Subsidieverstrekking (BSV). De ASV bevat onder andere regels over termijnen waarin subsidie kan worden aangevraagd, de besluitvorming op de aanvraag en de definitieve vaststelling van de subsidie. De ASV heeft een meerjarig karakter. Vaststelling en/of wijziging van de ASV is voorbehouden aan de gemeenteraad.

De BSV betreft een nadere uitwerking van de ASV en invulling van het subsidiebeleid waarbij ingegaan wordt op subsidievormen, -methodiek, -voorwaarden en -bedragen. De BSV wordt jaarlijks door het college van B&W vastgesteld. Op basis van de BSV en de in de gemeentebegroting opgenomen subsidiebedragen, worden vervolgens de subsidiebeschikkingen verstuurd.

Huidig subsidiebeleid

In de BSV van Olst-Wijhe wordt onderscheid gemaakt tussen primaire en secundaire voorzieningen.

Primaire voorzieningen zijn voorzieningen waarvoor de gemeente primair de verantwoordelijkheid op zich neemt in het belang van de inwoners. De volgende stichtingen zijn aangemerkt als primaire voorzieningen:

- Stichting Openbare Bibliotheek Salland
- Het Breed WelzijnsVerband Olst-Wijhe (Stichting Kulturhus Olst-Wijhe, WIJZ, Evenmens en de Kern)
- Stichting Vriendendiensten Deventer
- MEE IJsseloevers
- Vizier antidiscriminatievoorziening.

Dit betreft organisaties met beroepskrachten, waarbij de subsidie gekoppeld wordt aan prestatieafspraken. In totaal is hiermee een budget gemoeid van afgerond 2,5 miljoen euro. Op dit moment is voor de primaire voorzieningen een voorstel in procedure om een deel van het beschikbare subsidiebudget te herbestemmen voor preventieactiviteiten (bestuursopdracht heroriëntatie voorliggend veld).

Anders dan bij primaire voorzieningen, ligt bij secundaire voorzieningen de verantwoordelijkheid in eerste instantie bij betreffende organisatie. Tot de secundaire voorzieningen behoren de volgende deelterreinen:

1. Sport
2. Amateuristische Kunstbeoefening en Cultuur
3. Recreatieve voorzieningen
4. Jeugd (gezondheidszorg)
5. Jeugd en jongerenwerk (vrijwilligersorganisaties)
6. Overig maatschappelijk werk
7. WMO
8. Leefbaarheid in de kernen
9. Onderwijs/combinatiefuncties
10. Vluchtelingenwerk
11. Buurtbus
12. Milieueducatie en voorlichting
13. Reclamefonds Sport

Het jaarlijkse subsidiebudget voor de secundaire voorzieningen bedraagt afgerond € 400.000, -.

Actualisatie subsidiebeleid

Het subsidiebeleid is ruim tien jaar geleden voor het laatst herzien en is daarmee hoognodig aan actualisatie toe. In het Bestuursakkoord 2022- 2026 is aangegeven dat de lijn daarbij is dat gemeentelijke subsidies worden gekoppeld aan maatschappelijk te bereiken effecten, die we periodiek monitoren.

Plan van aanpak actualisatie subsidiebeleid

De actualisatie heeft betrekking op zowel de proceskant (o.a. de regels in de ASV) als de beleidsinhoudelijke keuzes (waarom en waarvoor verlenen wij subsidie) en is van toepassing op zowel primaire als secundaire voorzieningen.

Voor de primaire voorzieningen ligt het accent op het doorontwikkelen van het koppelen van subsidies aan prestaties en effecten zoals in de opdracht 'Heroriëntatie van het voorliggend veld' is bepaald. Voor de secundaire voorzieningen zullen de huidige subsidies beoordeeld worden op de vraag in hoeverre deze (nog) aansluiten op gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Daarnaast zal ook de subsidiemethodiek onder de loep worden genomen.

In grote lijnen is het plan van aanpak als volgt:

1. Vaststelling algemene uitgangspunten.
2. Vervolgens -waar nodig- beleid en beleidsdoelstellingen actualiseren.
3. Op basis van uitwerking onder punt 1 en 2 het subsidiebeleid verder vormgeven in de ASV en BSV.

In bijlage 1 zijn deze stappen uitgewerkt en voorzien van een planning, waarbij het geactualiseerde subsidiebeleid op 1 januari 2025 in werking treedt. Aan de raad wordt op 26 juni 2023 gevraagd om:

- a. In te stemmen met het voorgestelde proces;
- b. De algemene uitgangspunten als vertrekpunt vast te stellen.

De stappen 2 (waar nodig- beleid en beleidsdoelstellingen actualiseren) en 3 (nadere uitwerking subsidiebeleid) worden later in de tijd voorgelegd aan de raad.

De verschillende stappen:

Stap 1. Algemene uitgangspunten.

1. Voor subsidie komen met name activiteiten in aanmerking die bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen.
2. Bij wijziging van beleidsdoelstellingen moet het subsidiebeleid hierop aangepast kunnen worden.
3. Er wordt periodiek gemonitord in hoeverre de verleende subsidies hebben bijgedragen aan de maatschappelijk te bereiken effecten, zoals die bij de beleidsdoelstellingen zijn omschreven.
4. De gesubsidieerde activiteiten hebben in principe een openbaar karakter; iedereen moet eraan kunnen deelnemen; geen uitsluiting van individuen of groepen.
5. Subsidies worden zoveel mogelijk gekoppeld aan prestaties naar de samenleving.
6. Voor primaire voorzieningen geldt de besluitvorming over de heroriëntatie van het voorliggend veld inclusief de financiële consequenties hiervan. Voor het overige blijven de huidige structurele budgetten per organisatie en de huidige subsidiemethodiek (budgetsubsidie, waarbij subsidie gekoppeld wordt aan prestaties) het vertrekpunt; waarbij de uitgangspunten 1 t/m 5 wel van toepassing zijn.
7. Bij de secundaire voorzieningen is het totale budget 2023 het uitgangspunt. De geplande structurele bezuiniging van € 9.000 voor 2024 en verder wordt structureel teruggedraaid. Wel is het mogelijk om te schuiven binnen het budget; binnen een deelterrein of tussen verschillende deelterreinen.
8. Bij secundaire voorzieningen is ten aanzien van de subsidiemethodiek het uitgangspunt om zoveel mogelijk uniformiteit en eenvoud te bewerkstelligen.

Nadat de gemeenteraad de algemene uitgangspunten als vertrekpunt heeft vastgesteld, krijgen de Adviesraad Samenleving en de verenigingen en stichtingen de gelegenheid om hierop te reageren. Eventuele aanpassingen zullen dan meegenomen worden bij de uitwerking van de vervolgstappen.

Stap 2. Beleid en beleidsdoelstellingen dienen duidelijk en actueel te zijn

Om het subsidiebeleid via de ASV en de BSV nader uit te kunnen werken is het van belang dat de beleidsdoelstellingen per beleidsterrein duidelijk en actueel zijn. Uit een quick scan van de verschillende beleidsterreinen (zie bijlage 2) is gebleken dat op een aantal beleidsterreinen het beleid duidelijk en toekomstbestendig is, maar dat er ook beleidsterreinen zijn waarvoor dit niet geldt. Zo wordt bijvoorbeeld op het gebied van sport gewerkt aan een nieuw sportakkoord waarbij de beleidsdoelstellingen nog vastgesteld moeten worden. Aan de hand van deze doelstellingen kan vervolgens het subsidiebeleid verder vorm krijgen. Ook bij andere beleidsterreinen zoals recreatie, toerisme en cultuur is het noodzakelijk om het huidige beleid te actualiseren en/of bij te stellen. De verwachting is dat de beleidsdoelstellingen voor

alle deelterreinen in het najaar van 2023 geactualiseerd zijn en dat daarmee ook de bouwstenen voor de sociale toekomstvisie op tafel liggen.

Stap 3. Subsidiebeleid verder vormgeven in ASV en BSV.

Na uitwerking van stap 2 kan het subsidiebeleid verder vormgegeven worden in de ASV en de BSV waarbij het subsidiebeleid per beleidsterrein nader uitgewerkt wordt door de subsidievormen, -methodieken, -voorwaarden en -bedragen te koppelen aan de beleidsdoelstellingen.

Werkprocessen

Bij de actualisatie van het subsidiebeleid zal ook ingezoomd worden op de werkprocessen met betrekking tot de subsidieverstrekingen; met als belangrijkste vraag of er efficiencywinst te boeken is.

BEOOGD RESULTAAT

- a. Vaststellen van het plan van aanpak om te komen tot actualisatie van het subsidiebeleid.
- b. De algemene uitgangspunten voor de actualisatie van het subsidiebeleid als vertrekpunt vast te stellen.

KADER

Bestuursakkoord 2022- 2026, ASV en de BSV 2023. Bij eventuele wijzigingen van subsidies moet rekening gehouden worden met tijdige aankondigingen. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de bepalingen in de Algemene Wet Bestuursrecht.

ARGUMENTEN

Het verlenen van subsidies is geen doel op zich, maar een instrument om beleidsdoelstellingen te realiseren. Aangezien het huidig subsidiebeleid ruim tien jaar oud is, is het zaak om na te gaan in hoeverre de huidige subsidies nog passen bij de huidige beleidsdoelstellingen en/of toekomstige ontwikkelingen.

DRAAGVLAK

De Adviesraad Samenleving wordt actief betrokken bij de actualisatie van het subsidiebeleid. Daarnaast worden verenigingen en stichtingen in een vroeg stadium geïnformeerd en krijgen zij de gelegenheid om te reageren op eventuele wijzigingen in het subsidiebeleid.

DUURZAAMHEID

n.v.t

RISICO'S (financieel/juridisch)

Ten aanzien van het vaststellen van het plan van aanpak zijn er geen risico's. Bij de vervolgstappen zal opnieuw gekeken worden of er sprake is van risico's en zo ja welke.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Het budget voor de subsidies bedraagt afgerond 2,9 miljoen euro. Hiervan heeft 2,5 miljoen euro betrekking op de zogenaamde primaire voorzieningen en € 400.000, - op de zogenaamde secundaire voorzieningen. Voor de primaire voorzieningen komt op 5 juni 2023 een voorstel aan de orde in de gemeenteraad waarbij een bedrag van afgerond € 80.000 op onderdelen wordt bezuinigd, waarna dit bedrag vervolgens weer wordt herbestemd voor preventie-activiteiten. Als uitwerking hiervan wordt € 30.000, - bestemd voor het project bestrijding eenzaamheid en het restantbedrag van € 50.000 wordt gereserveerd en ingevuld bij de (verdere) uitwerking van de sociale toekomstvisie.

Voor de secundaire voorzieningen staat voor 2024 en volgende jaren nog een bezuinigingstaakstelling open van € 9.000, - per jaar. Met dit voorstel wordt uw college geadviseerd om deze bezuiniging structureel terug te draaien. Dit om te voorkomen dat de actualisatie van het subsidiebeleid gekoppeld wordt aan het etiket van bezuinigingen. Daarnaast past het terugdraaien van de bezuiniging ook in de lijn van de besluitvorming over de heroriëntatie van het voorliggend veld, waarbij het totaalbudget uiteindelijk beschikbaar is gebleven maar deels anders wordt ingezet. De financiële consequenties worden vervolgens in de kadernota 2024- 2027 verwerkt.

AANPAK/UITVOERING

Voorgesteld wordt om de actualisatie van het subsidiebeleid vorm te geven volgens de stappen zoals hiervoor zijn beschreven en in bijlage 1 van een planning is voorzien.